

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Iñaki Odriozola Sustaeta

*Elgoibar,
Gipuzkoa
(1961)*

Aurkibidea

Biografia

1961ean Elgoibarren jaioa. Elgoibarko ikastolan ikasi zuen lehenbizi eta, ondoren, Pilar ikastetxean. Magisteritza ikasketak egin zituen eta Elgoibarko ikastolan hasi zen lanean. Geroago Filosofia ikasketak egin zituen eta Elgoibarko institutuko irakasle izan zen. 1977an Taupada antzerki-taldean hasi zen eta hainbat antzezlanetan parte hartu zuen. 1988an taldea banatu egin zen eta Ekekei antzerki-taldea sortu zuten. 2001 bitartean antzerkigintzan jarraitu zuen Ekekei taldearekin. Gaztetatik izan du idazteko zaletasuna eta 1982an I. Etxepe saria irabazi zuen, poesia arloan. Gerora ere hainbat sari irabazi izan ditu, besteak beste, Imagina ezazu Euskadi saria 1994an, `Hausnarketa hezeak´ lanarekin, Kafe Bar Bilbao antzerki saria 2012an, `Azken ordua´ lanarekin, eta Ernestina de Champourcin saria, poesia arloan, 2019an.

Zintak

EGB-139

- **Proiektua:** Euskararen historia soziala Elgoibarren
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane
- **Data:** 2023-07-05
- **Iraupena:** 52 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

EGB-144

- **Proiektua:** Euskararen historia soziala Elgoibarren
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane
- **Data:** 2023-09-08
- **Iraupena:** 17 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Umetan dena euskaraz

- **Erref:** EGB-139/002
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:00:24. **Bukatu:** 00:01:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Elgoibarren jaioa. Aita elgoibartarra zuen eta ama, berriz, mutrikuarra. Etxean euskaraz egiten zuten: amarekin mutrikuarrez eta aitarekin elgoibartarrez. Umetan dena euskaraz egiten zuen, baina 9 urterekin Pilar ikastetxera joan zen eta han hasi zen gaztelania gehiago erabiltzen.

2. Elgoibarko ikastolako lehen belaunaldietako ikaslea

- **Erref:** EGB-139/003
- **Iraupena:** 0:02:47. **Hasi:** 00:01:32. **Bukatu:** 00:04:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

Ikastolako lehen belaunaldietako ikaslea izan zen. Gelak han eta hemen sakabanatuta zeuden. Inspektore eta guardia zibilekin arazoak izaten zituzten. Hasiera zen eta ikasmaterialik ez zegoen. Itzulpen asko erabiltzen zuten; `Xabiertxo´ eta `Martin Txilibitu´ liburuak. Zer irakasle izan zituen; irakasleak gazteak ziren eta motibatuta zeuden. Antton Aranbururekin kantuan aritzen ziren.

3. Pilar ikastetxean dena gaztelaniaz

- **Erref:** EGB-139/006
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:06:00. **Bukatu:** 00:07:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:

9-10 urterekin Pilar ikastetxean hasi zen. Eskola guztiak gaztelaniaz ziren han. Fraideak zituen irakasle. "Mugimendu"ko irakasle bat ere bazegoen eta estu hartzen zituen ikastolatik zetozen ikasleak. Fraide euskaldun gutxi batzuk ere bazeuden. "Hermano" Luis euskaltzalea zen; koruan euskarazko abestiak sartzen zituen.

4. 14 urterekin idatzi zuen antzerki bat taularatu zuten

- **Erref:** EGB-139/008
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:09:17. **Bukatu:** 00:10:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak
- Aisia » Kultura » Idaztea

Laburpena:

Pilar ikastetxean zebilela, 14 urterekin, antzerki bat idatzi zuen. Mari Ezenarro zegoen guraso elkartearen eta antzerki bat egin nahi zuen. Berak idatzitakoa gustatu egin zitzaion eta antzezlanaren prestatu zuten. Odeon antzokian antzeztu zuten.

5. Aitaren interesa euskararekiko

- **Erref:** EGB-139/010
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:10:35. **Bukatu:** 00:12:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Aitak bazuen euskararekiko interesa eta euskara irakasten aritzeko titulu bat ere bazuen. Etxean bazituzten euskarazko liburuak eta Argiako harpidedunak izan dira beti.

6. Euskal giroan ibili arren, lagunartean gaztelaniaz

- **Erref:** EGB-139/012
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:13:53. **Bukatu:** 00:15:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Euskara » Euskararen egoera
- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Gaztetan euskal giroan mugitzen zen. Elgoibarko Izarraren dantza-eskolan ibili zen ikasten eta gero baita irakasten ere. Geroago Haritz Dantza Taldean ere bai. Aubixan ere ibili zen udalekua prestatzen laguntzen eta baita begirale gisa ere. Baina lagunartean gaztelaniaz egiteko joera hartu zuten.

7. Pilar ikastetxeko boy scout taldean ibili zen

- **Erref:** EGB-139/013
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:15:28. **Bukatu:** 00:17:36

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:

Pilar ikastetxeko boy scout taldean ibili zen. Inazio Zabarte fraide gasteiztarra zen arduraduna eta Gipuzkoako boy scoutekin ibiltzen ziren. Udan egun batzuk pasatzera joaten ziren kanpora eta elgoibartar gehiago ere joaten ziren.

8. Mugimendu handiko sasoia

- **Erref:** EGB-139/014
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:17:36. **Bukatu:** 00:18:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Bera ez zen ibili "Juventud elgoibarresa" taldean. 12-13 urterekin hasi ziren politikoki posizionatzen eta oso goiz utzi zioten elizara joateari. Mugimendu handiko sasoia izan zen: alderdi politikoen sorrera, ideologia berriak, droga...

9. 1977an Taupada antzerki taldean hasi zen

- **Erref:** EGB-139/016
- **Iraupena:** 0:03:38. **Hasi:** 00:20:58. **Bukatu:** 00:24:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia

Laburpena:

1977an Taupada antzerki-taldean hasi ziren kuadrillako batzuk. Mugimendu handiko sasoia zen eta edozertan parte hartzeko prest egoten ziren. Antzerkia euskaraz egiten zuten. 'Oihu gorrak' izan zen lehen antzezlan eta Plaza Txikian estreinatu zuten. Baliabide gutxi izan arren, zerbait berritzailea egin nahi zuten. Edurne Lasak irakasten zien. Entseguak non egiten zituzten. Beste herri batzuetara ere joaten ziren antzeztera. Harremana zuten beste herri batzuetako taldeekin.

10. Taupada antzerki taldea; zenbait talderen profesionalizazioa

- **Erref:** EGB-139/022
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:27:06. **Bukatu:** 00:30:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Taupada antzerki-taldeko zuzendaritza Edurne Lasak eramaten zuen. Mikel Osorok idatzi izan zituen antzezlan batzuk. `Liliput´ antzezlanak Bernardo Atxagak idatzi zien. Gerora ezagun egin ziren beste zenbait pertsonarekin ere izan zuten harremana. 1979an Eusko Jaurlaritzaren aurreko Eusko Kontseilu Nagusia sortu zenean bilera egin zuten. Orduan hasi ziren talde batzuk profesionalizatzen. Beraiek amateurrek ziren eta antzezteko plazak besterik ez zuten eskatzen. Harremana zuten Daniel Landartekin eta Eugenio Arozenarekin ere.

11. Ekekei antzerki-taldearen izaera

- **Erref:** EGB-139/024
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:30:50. **Bukatu:** 00:33:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Kultura » Idaztea

Laburpena:

Ekekei antzerki-taldean Mikel Osorok idazten zituen antzerki-gidoiak eta gero denen artean osatzen zituzten. Zuzendaritza kolektiboa zuten. Taldearen independentziari eustearren ez zuten dirulaguntzarik eskatzen eta euren poltsikotik ipintzen zuten dirua. Material asko beraiek egindakoa izaten zen eta eszenatokia ere beraiek muntatzen zuten.

12. 1988ko `Ni naiz kapitain pilotu´ antzezlanak saria jaso zuen Azpeitian

- **Erref:** EGB-139/025
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:33:21. **Bukatu:** 00:35:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia

Laburpena:

`Ni naiz kapitain pilotu´ izan zen Ekekei taldeak prestatu zuen lehen antzezlanak, 1988an. Azpeitiko antzerki-topaketetan aurkeztu zuten eta 1go saria lortu zuten. Hogeitik gora emanaldi egin zituzten antzezlan horrekin. Normalean herri txikietan antzeztzen zuten, plazan. Kanpoan antzeztearen arazoak.

13. Ekekei taldearen antzezlanak

- **Erref:** EGB-139/026
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:35:32. **Bukatu:** 00:37:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Taberna giroa » Gazteendako lekuak

Laburpena:

Ekekei antzerki-taldeak prestatutako bigarren obra txotxongiloekin egiten zuten 'Handia zara txikitxo' izan zen. Antzezlan hori Gaztetxeetan mugitu zuten asko. Horren ostean, beraien obra nagusia izan zen 'Hiltegia' antzezlan dramatikoa prestatu zuten. Taldekide batzuk herritik kanpora joan ziren bizitzera eta taldekide berriak hartu zituzten. Lan zehatzetan ere laguntzen zien jendeak.

14. I. Etxepe saria irabazi zuen, poesia sailean

- **Erref:** EGB-139/030
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:40:19. **Bukatu:** 00:41:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarrenen lantegiak
- Aisia » Kultura » Idaztea

Laburpena:

Betidanik izan du idazteko zaletasuna. 14 urterekin antzezlan bat idatzi zuen. 1982an I. Etxepe literatur sariketan saria irabazi zuen poesia sailean, euskararen inguruko poesia batekin. Garai horretan ikastolako irakasle zen. Prosan Hasier Etxeberriak irabazi zuen. Felix Etxeberria 'Parapan' ek eta beste zenbait euskaltzalek sortutako Etxepe lantegiak antolatzen zuen lehiaketa.

15. Elgoibarren euskararen erabilera bultzatu nahian

- **Erref:** EGB-139/034
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:43:23. **Bukatu:** 00:46:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Arrasaten egon zen lanean bederatzi urtez eta 2000. urtean Elgoibarko institutuan hasi zen lanean. Azken zortzi urteak zuzendari karguan egin zituen. Euskararen inguruan aritu da beti. Elgoibarren arazoa egon da beti euskararen erabilerarekin eta lan asko egin izan du norabide horretan. Euskararen egoera Elgoibarren gaur egun. Ezagutza asko igo den arren, erabilera beti eskas. Gaztelaniak indar handia du, hizkuntza handia da.

16. Amateurismoa defendatzen

- **Erref:** EGB-139/038
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:48:19. **Bukatu:** 00:50:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Kultura » Idaztea

Laburpena:

Ekekei antzerki taldeak izaten zuen arazo handiena euren antzezlanak eskaintzeko zirkuiturik eza zen. Beraien amateurismoa defendatzen zuten. Amateur izateak ez du esan nahi okerragoa izan behar denik. Behar zuten denbora hartzen zuten antzezlan bakoitza prestatzeko. Euren taldekide `Txotxe´ Durangoko Karrika taldearen arduraduna izan zen urte askoan eta antzezle onak atera zituen, tartean, Eneko Sagardoi. Idazteari dagokionez ere idazle amateurra dela dio.

17. Euskara, mundua ikusteko modua

- **Erref:** EGB-139/040
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:50:31. **Bukatu:** 00:51:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:

Euskara pentsatzeko modu bat da, mundua ikusteko modu bat. Euskaraz pentsatzen du berak. Bizitzako gauza garrantzitsu bat da berarentzat.

18. Ekekei antzerki taldearen sorrera

- **Erref:** EGB-144/002
- **Iraupena:** 0:02:46. **Hasi:** 00:00:06. **Bukatu:** 00:02:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia

Laburpena:

Taupada antzerki taldean hasi zen 15-16 urterekin. 27-28 urte inguru zituztela, taldekide batzuek (Xabier Ansola, `Txotxe´, Mikel Osoro eta bera) beste era bateko antzerkia egin nahi zutela eta, Taupada taldea utzita, Ekekei antzerki taldea sortu zuten. Taldean jende berria sartzeko asmoz, ikastaro bat antolatu zuten. Taldearen hasiera eta `Ni naiz kapitain pilotu´ lehen antzezlan nola prestatu zuten.

19. `Ni naiz kapitain pilotu´ antzezlan

- **Erref:** EGB-144/003
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:02:52. **Bukatu:** 00:04:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Taberna giroa » Gazteendako lekuak

Laburpena:

`Ni naiz kapitain pilotu´ antzezlan Azpeitiko antzerki sariketara aurkeztu zuten eta lehen saria irabazi zuten. Aurretik Elgoibarko Gaztetxean egin zuten aurre-estreinaldia. Antzezlaneko barkua osorik beraiek egindakoa zen.

20. Elgoibarko Gaztetxea; Ekekeiren antzezlanak Gaztetxeetan

- **Erref:** EGB-144/004
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:04:15. **Bukatu:** 00:06:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Taberna giroa » Gazteendako lekuak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Garai batean mugimendu handia zegoen Elgoibarko Gaztetxean. Gauza asko antolatzen ziren eta jende asko ibiltzen zen, era askotakoa. Koldo Aranburu. 'Ni naiz pilotu' antzezlanak aurkeztu zutenean, jende asko egon zen, baina inguruko jendea zela dio. Ekekei antzerki taldekoek Gaztetxeen zirkuituan aurkeztu zituzten euren antzezlanak.

21. I. Etxepe Literatur saria irabazi zuen 1982an

- **Erref:** EGB-144/006
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:06:38. **Bukatu:** 00:08:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Idaztea

Laburpena:

Idazteko zaletasuna izan du beti. Umetan gaztelaniaz idazten zuen, Pilar ikastetxean gaztelaniaz ikasten zuelako. 18-19 urterekin, euskal kontzientzia piztean, euskaraz idazten hasi zen. Magisteritza ikasten ari zela, D titulua ere atera zuen. 1982an Etxepe lantegiak I. Etxepe Literatur sariketa antolatu zuen. Berak lehen saria irabazi zuen poesian eta prosan Hasier Etxeberriak irabazi zuen.

22. Elgoibarko Izarraren umeen dantza-taldetik Haritz Dantza Taldera

- **Erref:** EGB-144/008
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:09:01. **Bukatu:** 00:11:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

7-8 urterekin Elgoibarko Izarraren umeen dantza-taldean hasi zen eta 14 urte ingurura arte ibili zen. 17-18 urterekin umeen begirale gisa hasi zen bertan. Haritz Dantza taldean ere ibiltzen ziren. Beraiek bigarren belaunaldia izan zirela dio. Herririk herri ibiltzen ziren umeekin Euskal Jaietan.

23. Izan dituen dantza-irakasleak

- **Erref:** EGB-144/009

- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:11:29. **Bukatu:** 00:13:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Umetan Elgoibarko Izarraren dantza eskolan hasi zenean, Imanol eta Ixidor Solupe, Lurdes Odria eta Ion Arrieta izan zituen irakasle, besteak beste. Geroago Haritz Dantza Taldean hasi zenean, Monasterio izan zuten irakasle. Gipuzkoako dantzak ikastera Donostiara joaten ziren eta Goizaldi taldekoekin egoten ziren. Josu Mujikak dantza-teknikak, luzaketak eta beste hainbat kontu irakasten zizkien.

24. Elgoibarko Izarraren dantza-eskola eta Haritz Dantza Taldearen lotura

- **Erref:** EGB-144/010
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:13:35. **Bukatu:** 00:14:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Haritz Dantza Taldearen sorrera. Taldea sortu zutenak bera baino zaharxeagoak ziren. Beraiek bigarren belaunaldia izan ziren. Taldekide guztiak umetan Elgoibarko Izarraren dantza-taldean ibiliak ziren eta gerora bertako begirale bihurtu ziren. Haritz Dantza Taldeak emanaldi batzuk prestatu zituen eta beste herri batzuetara joaten hasi ziren.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-08-16

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com